

မြန်မာနိုင်ငံ ဆန်စပါးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ

မျိုးစေ့ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ဆန်စပါးမျိုးစေ့ ထုတ်လုပ်မှု

ဒေါက်တာအောင်မိုးမျိုးတင့်
ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန
စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

၂၀၂၂ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၆-၇) ရက်။

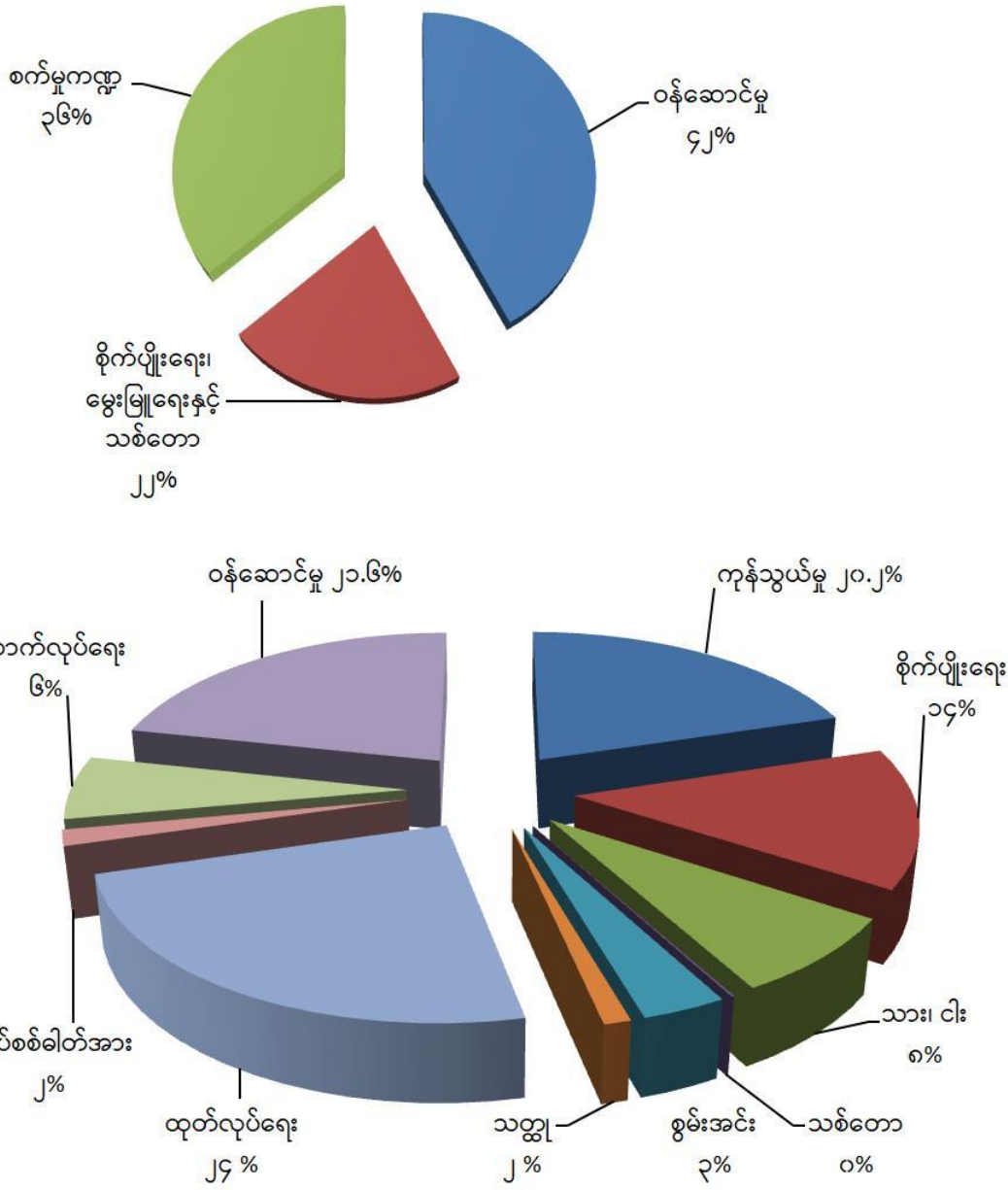
ဆွေးနွေးတင်ပြမည့်အကြောင်းအရာများ

- ၁။ နိဒါန်း
- ၂။ မျိုးစေ့နှင့် မျိုးသန့်မျိုးစေ့စိုက်ပျိုးခြင်း၏ အကျိုးရလဒ်များ
- ၃။ မျိုးစေ့ကဏ္ဍ စနစ်တကျ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ
- ၄။ မြန်မာနိုင်ငံမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်မှုစနစ် နှင့် ဆန်စပါးမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း အဆင့်ဆင့်နှင့် မျိုးစေ့ထုတ်လုပ် နိုင်မှု
- ၅။ ဆန်စပါးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆန်စပါး မျိုးစေ့ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်အချက်များ

၁။ နိဒါန်း

- ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးတွင် နိုင်ငံ၏ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေး၊ အာဟာရ ပြည့်ဝရေးနှင့် အစားအစာ လုံခြုံစိတ်ချရမှု (Food Security Nutrition and Food Safety) တို့ကို ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။
- လိုအပ်သော စားနပ်ရိက္ခာများကို စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍမှ ဖြည့်ဆည်းပေး လျက်ရှိပါသည်။
- မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍသည် နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးကဏ္ဍအသီးသီးအတွက် အဓိက ကျောရိုးဖြစ်ပါသည်။
 - လုပ်သား အင်အား၏ (၆၇.၃) %
 - နိုင်ငံခြားပို့ကုန်တန်ဖိုး၏ (၂၆.၆) %
 - ပြည်တွင်း စုစုပေါင်းထုတ်လုပ်မှုတန်ဖိုး (GDP)၏ (၂၂) %(Myanmar Agriculture Sector in Brief, 2020)

မြန်မာနိုင်ငံ ကဏ္ဍအလိုက် ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှုတန်ဖိုး (၂၀၁၉-၂၀၂၀)

ကဏ္ဍ	(ကျပ်သန်းပေါင်း)
စိုက်ပျိုးရေး	၁၂၉၅၄.၉၄
သား၊ ငါး	၇၁၉၃.၀၂
သစ်တော	၆၈.၁၇
စွမ်းအင်	၃၀၉၆.၂၅
သတ္တု	၉၇၈.၂၄
ထုတ်လုပ်ခြင်း	၂၁၉၃၈.၇၈
လျှပ်စစ်	၁၄၂၅.၉၃
ဆောက်လုပ်ရေး	၅၉၀၄.၉၁
ဝန်ဆောင်မှု	၁၉၈၅၄.၈၉
ကုန်သွယ်မှု	၁၈၅၆၁.၅၅
ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှုတန်ဖိုး (GDP)	၉၁၉၇၆.၆၈

Source : MOALI - Myanmar Agriculture Sector in Brief, 2020

၂။ မျိုးစေ့နှင့် မျိုးသန့်မျိုးစေ့စိုက်ပျိုးခြင်း၏ အကျိုးရလဒ်များ

သီးနှံမျိုး (Variety)

သီးနှံမျိုးဆိုသည်မှာ မျိုးဗီဇလက္ခဏာများရှိသော သီးနှံမျိုးတစ်မျိုးကို စီးပွား ဖြစ် အလို့ငှာ စိုက်ပျိုးနေသည့် သီးနှံမျိုးတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

မျိုးဗီဇလက္ခဏာဆိုသည်မှာ ၎င်းသီးနှံမျိုး၏ အသက်/အရွက်/အပင်စည်/ အပွင့်/အသီး/အရောင် စသည့်ပင်ပိုင်းဆိုင်ရာ လက္ခဏာများ၊ ရာသီဥတု ပိုးမွှားဒဏ် ခံနိုင်ရည်ရှိမှု စသည့် အရည်အချင်းလက္ခဏာများနှင့် စားသုံးမှုဆိုင်ရာ အရည်အသွေး လက္ခဏာများကို ဆိုလိုပါသည်။ သီးနှံမျိုး တစ်မျိုးတွင် ရှိသောလက္ခဏာများသည် အခြားမျိုးတစ်မျိုးနှင့် အလုံးစုံမတူညီဘဲ ကွဲပြားခြားနားလေ့ ရှိပါသည်။

သီးနှံမျိုးစေ့ (Seed)

သီးနှံသဘာဝပေါ်အခြေခံ၍ လိင်စုံမျိုးပွားနည်း/ လိင်မဲ့မျိုးပွားနည်းများဖြင့် စီးပွားဖြစ် အများအပြား စိုက်ပျိုးနိုင်ရန် သီးနှံမျိုး၏ပိုင်ဆိုင်ထားသော လက္ခဏာ အရည်အချင်းများကို မပြောင်းလဲစေဘဲ စနစ်တကျ ပွားများစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်၍ ရရှိ လာသော ၎င်းသီးနှံမျိုး၏ မျိုးစေ့များကို ဆိုလိုပါသည်။

သီးနှံပင်စိုက်ပျိုးရာတွင် မျိုးစေ့သည်အခြေခံအကျဆုံး သောသွင်းအားစု ဖြစ်ပါသည်။

သီးနှံမျိုးကောင်းမျိုးသန့်သုံးစွဲခြင်းဖြင့်ရရှိနိုင်မည့် အခြေခံအကျိုးကျေးဇူးများ

- ✓ ကောင်းမွန်သော သီးနှံမျိုးစေ့ကို အသုံးပြုစိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် ရိုးရိုး အထွက်တိုး မျိုးများ (HYV) တွင် ၅ ရာခိုင်နှုန်း၊ စပ်မျိုးများ (Hybrid) တွင် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းသီးနှံ အထွက်ပိုမို ရရှိနိုင်ပါသည်။
- ✓ ကောင်းမွန်သောမျိုးသန့်မျိုးစေ့ကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အပင်ပေါက်ကောင်းမွန် ညီညာခြင်း၊ အပင်ကြီးထွားမှုနှင့် ရင့်မှည့်ချိန်ညီညာခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးပြုစုမှုနှင့် ရိတ်သိမ်းချွေလှေ့မှု စသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ ပိုမိုထိရောက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း
- ✓ အလေအလွင့် လျော့ကျနိုင်ခြင်း
- ✓ အရည်အသွေး၊ အရည်အချင်း ညီညာသဖြင့် ဈေးနှုန်းပိုမိုရရှိခြင်း စသည့် အကျိုးကျေးဇူးများကို ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သဖြင့် သီးနှံမျိုးသန့်မျိုးစေ့ကို သုံးစွဲ စိုက်ပျိုးရန် လိုအပ်ပါသည်။

၃။ မျိုးစေ့ကဏ္ဍ စနစ်တကျ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
မျိုးစေ့ဌာနခွဲ၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန

ပင်မစာမျက်နှာ မျိုးများ လုပ်ငန်းစဉ်များ လမ်းညွှန်ချက်များ ဥပဒေနှင့်လုပ်ထုံး လိုင်စင်ရယူမှုစီမံများ ထုတ်ပြန်ခြင်း အွန်လိုင်းလျှောက်လွှာ
 များကံတိုက်လုပ်ငန်းများ ကက်မှတ်လျှောက်ထားရန်အကြောင်းကြားခြင်း မျိုးစေ့လုပ်ငန်းလိုင်စင် သက်တမ်းတိုးဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အကြောင်းကို ဖြေ မေးလေ့ရှိသောမေးခွန်းများ အကြံပြုလွှာ

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ မျိုးစေ့ဌာန (Seed Fair 2022) ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနား

4 Jul 2022
သီးနှံမျိုးသစ်အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်စလျှောက်ထားရန်အကြောင်းကြားခြင်း

မျိုးအမည်စာရင်း မေးလေ့ရှိသောမေးခွန်းများ

လျှောက်လွှာပုံစံများ

- စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးရန်အတွက် ပြည်တွင်း သို့အပင်မျိုးသစ်တင်သွင်းခွင့် ထောက်ခံချက် (ပုံစံ - ၁)
- အပင်မျိုးသစ်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ် (ပုံစံ - ၃)
- မျိုးစေ့အရည်အသွေး စစ်ဆေးခန်းနှင့် လှစ်ခွင့် (ပုံစံ - ၅)
- မျိုးစေ့လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့် လိုင်စင် (ပုံစံ - ၈)
- မျိုးသစ်အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ် ရရှိရန် ရည်ရွယ်၍ စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးခွင့် (ပုံစံ - ၂(က))
- Document ဖြင့် အပင်မျိုးသစ် အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ် ပုံစံ ၃ (က)
- မျိုးစေ့အရည်အသွေး စစ်ဆေးခန်း မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် သက်တမ်းတိုးပြင်ခွင့် (ပုံစံ - ၇)
- မျိုးစေ့လုပ်ငန်းလိုင်စင် သက်တမ်းတိုးပြင် ခွင့် (ပုံစံ - ၁၀)

လုပ်ငန်းစဉ်ပြကားချပ်နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- မျိုးစေ့ဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ
- မျိုးသစ်အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ် လျှောက်ထားသည့် လုပ်ငန်းစဉ်
- မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးခန်း ဖွင့် လှစ်ခွင့် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် လျှောက်ထားသည့်လုပ်ငန်းစဉ်
- မျိုးစေ့လုပ်ငန်းလိုင်စင် လျှောက်ထား သည့် လုပ်ငန်းစဉ်
- မျိုးစေ့တင်သွင်း၊ တင်ပို့ခွင့် ထောက်ခံချက် လျှောက်ထားသည့် လုပ်ငန်းစဉ်

မျိုးစေ့ကဏ္ဍ စနစ်တကျ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ

- ၁၉၈၀ခုနှစ် မတိုင်မီ ကာလများတွင် လယ်ယာသီးနှံများ၏ မျိုးစေ့များကို မိရိုးဖလာအတိုင်း တောင်သူလက်ဝယ် မျိုးချန်ခြင်း၊ တောင်သူအချင်းချင်း ဖလှယ်ခြင်း၊ ရောင်းဝယ်ခြင်း၊ သီးနှံပွဲရုံများမှ သိုလှောင်ရောင်းဝယ်ဖြန့်ဖြူးခြင်းဖြင့် မျိုးစေ့ရယူစိုက်ပျိုးခဲ့ပါသည်။
- ၁၉၈၀ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် ဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဌာန အစီအစဉ်ဖြင့် မျိုးစေ့ပွားများထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။
- ၁၉၈၅-၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် သီးနှံမျိုးစေ့ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း စီမံကိန်းအဆင့် (၂)ကိုစတင် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပြီး၊ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း (ယခုစိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန) အောက်၌ မျိုးစေ့ဌာနခွဲတစ်ခုအဖြစ် တည်ထောင်၍ သီးနှံမျိုးကောင်းမျိုးသန့်မျိုးစေ့ပွားများ ထုတ်လုပ်ခြင်းကို ပိုမို စနစ်ကျစွာ ဆောင်ရွက်လာခဲ့ပါသည်။

မျိုးစေ့ကဏ္ဍ စနစ်တကျ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ

- ၂၀၁၁ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၇)ရက်နေ့တွင် မျိုးသစ်မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ မျိုးစေ့ အရည်အသွေးနှင့် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုနှင့် ပါတ်သက်၍ မျိုးစေ့ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီး နှစ်အလိုက် ဥပဒေပြင်ဆင်ခြင်း၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

	မျိုးစေ့ဥပဒေ	ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေ	လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ
ဥပဒေအမှတ်	နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဥပဒေအမှတ်၊ ၁/ ၂၀၁၁	၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၅။	၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၆/၂၀၁၆
ပြဋ္ဌာန်းသည့် နေ့ရက်	(၇.၁.၂၀၁၁) (၁၃၇၂ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း ၃ ရက်)	(၁၈.၂.၂၀၁၅) (၁၃၇၆ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း ၁ ရက်)	(၂၃.၂.၂၀၁၆) (၁၃၇၇ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်)
စတင်အာဏာ တည်သည့်နေ့	(၇.၁.၂၀၁၃)	(၁၈.၂.၂၀၁၅)	(၂၃.၂.၂၀၁၆)

- ၂၀၁၂ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုဥပဒေ (Foreign Investment Law) ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီး မျိုးစေ့ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် မျိုးစေ့ကဏ္ဍတွင် နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်း ခွင့်ပြုပေးခဲ့ပါသည်။

အဓိကတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ

(က) မျိုးစေ့ဆိုင်ရာအမျိုးသားကော်မတီ (၁၈) ဦး (၆.၅.၂၀၂၁ ရက်စွဲပါအမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၂/၂၀၂၁)

<p style="text-align: center;">ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယဝန်ကြီး</p> <p style="text-align: center;">စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန</p> <p style="text-align: center;">ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်</p> <p style="text-align: center;">စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန</p>	<p style="text-align: center;">အတွင်းရေးမှူး ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန)</p> <p style="text-align: center;">တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး ညွှန်ကြားရေးမှူး (မျိုးစေ့ဌာနခွဲ)</p>	<p style="text-align: center;">အဖွဲ့ဝင်များ အစိုးရဌာနများမှ ဌာနဆိုင်ရာအကြီးအကဲများ</p>
--	--	--

(ခ) မျိုးစေ့ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာကော်မတီ(၂၁) ဦး (၁၀.၁၂.၂၀၂၁ ရက်စွဲပါအမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၁၃/၂၀၂၁)

<p style="text-align: center;">ဥက္ကဋ္ဌ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန</p> <p style="text-align: center;">ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန</p>	<p style="text-align: center;">အတွင်းရေးမှူး ညွှန်ကြားရေးမှူး မျိုးစေ့ဌာနခွဲ၊ DOA</p> <p style="text-align: center;">တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ စပါးသီးနှံ သုတေသနဌာနခွဲ၊ DAR</p>	<p style="text-align: center;">အဖွဲ့ဝင်များ အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများမှ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ</p>
---	--	---

မျိုးစေ့ဆိုင်ရာအမျိုးသားမူဝါဒ

ဥပဒေအမှတ်

ပြဋ္ဌာန်းသည့်နေ့ရက်

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၁/၂၀၁၆

၁၂.၈.၂၀၁၆ (၁၃၇၈ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လဆန်း ၉ ရက်)

- အရည်အသွေးကောင်း သီးနှံ မျိုးသစ်များကို စဉ်ဆက်မပြတ် ဖြစ်ထွန်း ထုတ်လုပ်ပေးနိုင်သည့် စနစ်ကျပြီး မဟာဗျူဟာ မြောက်သော နည်းလမ်းများဖြင့် ရေရှည် တည်တံ့ခိုင်မြဲသော မျိုးစေ့ လုပ်ငန်းရပ် တစ်ခုကို တည်ဆောက်နိုင်ရေး ကူညီထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန်၊
- စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ တစ်ခုလုံး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အခြေခံအချက်များ ဖြစ်သော မျိုးစေ့ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ မျိုးစေ့ ထောက်ခံချက် ပေးခြင်းနှင့် ရောင်းဝယ်ခြင်း နည်းလမ်းများ အောင်မြင်စေရေး အထောက်အကူပြုပေးရန်၊

မျိုးစေ့ကဏ္ဍ စနစ်တကျ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ

- ၂၀၁၇ခုနှစ်၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ မျိုးစေ့ဌာနခွဲအောက်တွင် Seed Law Section ကို တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။
- ဌာနအနေနဲ့ မျိုးစေ့ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်အတွက် မျိုးစေ့ကဏ္ဍတွင် ပါဝင်သူများအားလုံး National Seed Sector Platform တွင် ပါဝင်ဆွေးနွေးနိုင်ရန် IFC world bank group ၏ အကူအညီဖြင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်မှ စတင်၍ တစ်နှစ်နှစ်ကြိမ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး (၇) ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးအား ၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် online ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။
- Myanmar Agricultural Inputs Registration System၊ online (One Stop Shop, OSS) စနစ်တစ်ခုကို IFC (World Bank Group) ၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ (၂၇.၁၁.၂၀၂၀) ရက်နေ့တွင် (Fully OSS) Pilot Launching ကို zoom meeting ဖြင့် ကျင်းပခဲ့ပြီး ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၇) ရက်နေ့တွင် Fully Launching ကျင်းပခဲ့ပြီး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နေပြီ ဖြစ်ပါသည်။
- မျိုး အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်ပေါင်း (၁၅၉၉) နှင့် မျိုးစေ့လုပ်ငန်းလိုင် လိုင်စင်ပေါင်း (၄၃၀) မျိုးစေ့တင်သွင်းထောက်ခံချက်- ၂၄၂၀ စောင် တင်ပို့ - ၂၁၁ စောင်ကို ထုတ်ပေးပြီးဖြစ်သည်။ (၂၈.၁၂.၂၀၂၀ မှ ၃၀.၉.၂၀၂၂ထိ)

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန မျိုးစေ့ဌာနခွဲ၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန

ပင်မစာမျက်နှာ မျိုးများ ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ ၊ လမ်းညွှန်ချက်များ ၊ ဥပဒေနှင့်လုပ်ထုံး ၊ လိုင်စင်ရကုမ္ပဏီများ ၊ ထုတ်ပြန်ခြင်း ၊ အွန်လိုင်းလျှောက်လွှာ ၊

မှောက်ဆုံးရသတင်းများ ၊ ကက်မှတ်လျှောက်ထားရန်အကြောင်းကြားခြင်း ၊ မျိုးစေ့လုပ်ငန်းလိုင်စင် သက်တမ်းတိုးမြှင့် ၊ ကျွန်ုပ်တို့အကြောင်း ၊ ငြိမ်မေးလေ့ရှိသောမေးခွန်းများ ၊ အကြံပြုလွှာ

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန မျိုးစေ့ပြပွဲ ၂၀၂၂ (Seed Fair 2022) ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနား

4 Jul 2022
သီးနှံမျိုးသစ်အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်လျှောက်ထားရန်အကြောင်းကြားခြင်း

မျိုးအမည်စာရင်း

မေးလေ့ရှိသောမေးခွန်းများ

လမ်းညွှန်များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်ချည်စည်း

လျှောက်လွှာပုံစံများ

- စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးရန်အတွက် ပြည်တွင်း သို့အပင်မျိုးသစ်တင်သွင်းခွင့် ထောက်ခံချက် (ပုံစံ - ၁)
- မျိုးသစ်အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ် ရရှိရန် ရည်ရွယ်၍ စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးခွင့် (ပုံစံ - ၂(က))
- အပင်မျိုးသစ်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ် (ပုံစံ - ၃)
- Document ဖြင့် အပင်မျိုးသစ် အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ် ပုံစံ ၃ (က)
- မျိုးစေ့အရည်အသွေး စစ်ဆေးခန်းဖွင့် လှစ်ခွင့် (ပုံစံ - ၅)
- မျိုးစေ့အရည်အသွေး စစ်ဆေးခန်း မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခွင့် (ပုံစံ - ၇)
- မျိုးစေ့လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့် လိုင်စင် (ပုံစံ - ၈)
- မျိုးစေ့လုပ်ငန်းလိုင်စင် သက်တမ်းတိုးမြှင့် ခွင့် (ပုံစံ - ၁၀)

လုပ်ငန်းစဉ်ပြကားချပ်နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

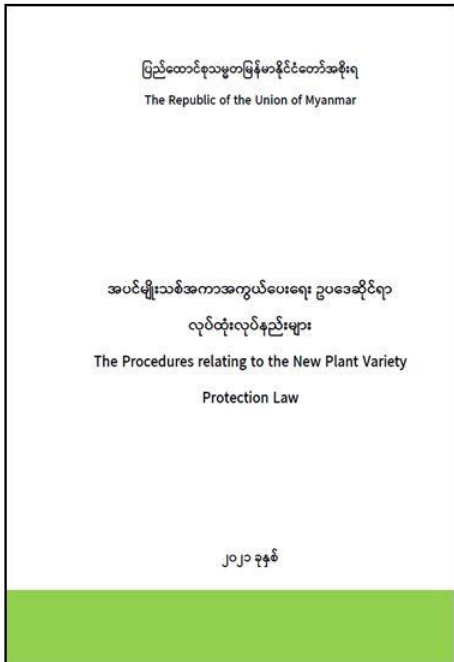
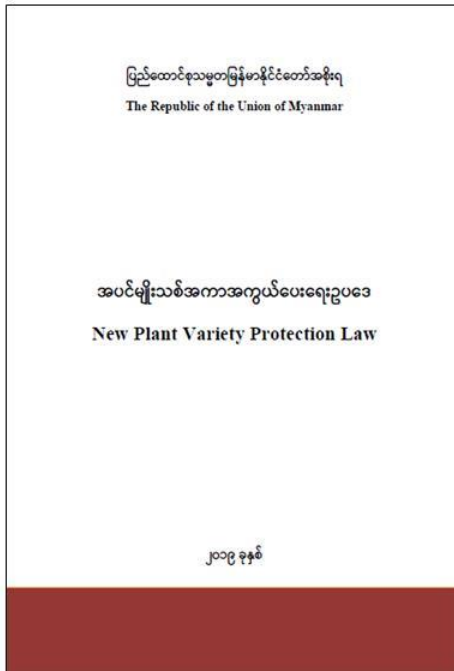
- မျိုးစေ့ဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ
- မျိုးသစ်အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ် လျှောက်ထားသည့် လုပ်ငန်းစဉ်
- မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးခန်း ဖွင့် လှစ်ခွင့် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် လျှောက်ထားသည့်လုပ်ငန်းစဉ်
- မျိုးစေ့လုပ်ငန်းလိုင်စင် လျှောက်ထားသည့် လုပ်ငန်းစဉ်
- မျိုးစေ့တင်သွင်း၊ တင်ပို့ခွင့် ထောက်ခံချက် လျှောက်ထားသည့် လုပ်ငန်းစဉ်

မျိုးစေ့ပြပွဲများကို ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ် ၊ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် နှင့် ၂၀၂၂ ခုနှစ်တို့တွင် ကျင်းပခဲ့ပါသည်။

မျိုးစေ့ကဏ္ဍ စနစ်တကျ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ

- အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေကို ၂၀၁၁.၂၀၁၆ ရက်နေ့၊ ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်ဥပဒေ အမှတ်-၁၅ ဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းနိုင်ခဲ့ပြီး ဥပဒေကို (UPOV) မှ ၁၉၉၁ ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ကိုက်ညီစေရန် ပြန်လည် ပြင်ဆင်၍ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် -၂၉ အရ အတည်ပြုပြီး ၂၄.၉.၂၀၁၉ ရက်နေ့၊ အမိန့်အကြော်ငြာစာအမှတ် - ၂၈၇/၂၀၂၁ ဖြင့် အသစ်ပြန်လည် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ခြင်း
- စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊ အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေး လုပ်ငန်းစုကို ၁၀.၅.၂၀၁၆ ရက်နေ့တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ၂၂.၃.၂၀၁၇ နေ့တွင် ဌာနစုအဖြစ် တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်း

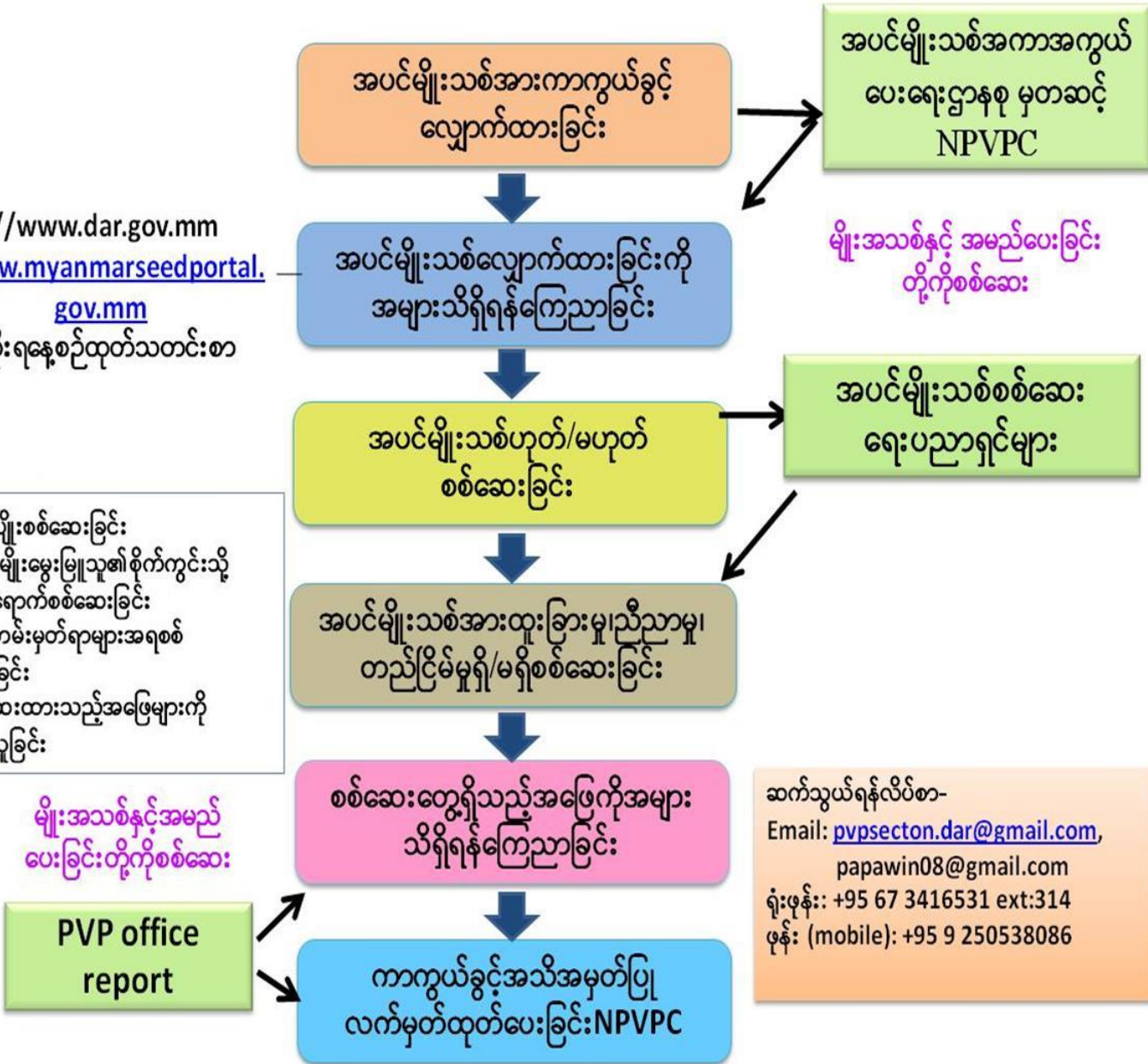

အပင်မျိုးသစ်အားကာကွယ်ခွင့်ရရှိရန်လျှောက်ထားပုံအဆင့်ဆင့်

<http://www.dar.gov.mm>
 & www.myanmarseedportal.gov.mm
 အစိုးရနေ့စဉ်ထုတ်သတင်းစာ

- စိုက်ပျိုးစစ်ဆေးခြင်း
- အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏စိုက်ကွင်းသို့ သွားရောက်စစ်ဆေးခြင်း
- မှတ်တမ်းမှတ်ရာများအရစစ်ဆေးခြင်း
- စစ်ဆေးထားသည့်အဖြေများကို ဝယ်ယူခြင်း

မျိုးအသစ်နှင့် အမည်ပေးခြင်း တို့ကိုစစ်ဆေး

ဆက်သွယ်ရန်လိပ်စာ-
 Email: pvpsecton.dar@gmail.com,
papawin08@gmail.com
 ရုံးဖုန်း: +95 67 3416531 ext:314
 ဖုန်း (mobile): +95 9 250538086

မျိုးစေ့ကဏ္ဍ စနစ်တကျ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ

- ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအသီးသီးတွင် မျိုးစေ့ထုတ် တောင်သူအစုအဖွဲ့ (Seed Grower Cluster) နှင့် မျိုးစေ့ထုတ်သူများအသင်းအဖွဲ့ (Seed Grower Association) များ နှစ်အလိုက် တိုးတက်ထူထောင်ခဲ့ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကနှင့် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်း၍ မြန်မာမျိုးစေ့အသင်း (Myanmar Seed Association) ထူထောင်ရန် ရည်မှန်းထားရှိပါသည်။
- မြန်မာနိုင်ငံမျိုးစေ့ကဏ္ဍ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် Private Seed Sector and International Development Organization (FAO, IFPRI, IRRI, MALI, the Netherland Mission USDIT) တို့၏ ပူးပေါင်းကူညီမှုဖြင့် Road Map for Myanmar's Seed Sector : 2017 - 2020 ကို ရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

မျိုးစေ့ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး နိုင်ငံတကာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် စီမံကိန်းများ

Name of project, project period and donor	Key partners	Geographical focus	Target crop	Seed system focus	Intervention focus	Target groups
Development of participatory multiplication and distribution system for quality rice seed; 2011-2016 (JICA)	DoA, DAR	Nay Pyi Taw	Rice	Public seed system	Human resource development in DAR & DoA on breeder's seed, foundation seed and registered seed production	DAR and DoA staff
Support to development of hybrid rice in Myanmar; 2013-2015 (FAO)	DAR, DoA	Nay Pyi Taw, Mandalay, Sagaing, Bago, Ayeyarwaddy, Rakhine, Magway, Yangon	Rice (Hybrid)	Public seed system	Institutional capacity strengthening and demonstration of hybrid rice seed production	DAR & DoA staff, seed growers
Diversification & intensification of rice based system in lower Myanmar; 2012-2016 (ACIAR)	DAR, DoA, IRRI	Ayeyarwaddy, Bago	Rice	Public seed system	Promote adoption of new rice varieties and alternative crop management options to increase rice productivity in rice-rice and rice-pulse cropping systems. Production of submergence-tolerant rice seed by DAR and distribution to flood-affected areas through DoA	Smallholder farmers
Increasing production of legume based farming system in the Central Dry zone of Myanmar; 2013-2016 (ACIAR)	DAR, DoA, YAU, ICRISAT	Mandalay, Sagaing, Bago, Magway, Nay Pyi Taw, Yangon	Pigeon pea, chick pea, groundnut	Community based seed production	Develop new, high-yielding varieties of pigeon pea, groundnut and chickpea, and to improve nutrient management and agronomic management of the legume-based farming system, enhance the capacity for RD&E in the relevant agencies in Myanmar, promote community-based seed production and distribution	DAR & DoA seed farm staff, farmers

မျိုးစေ့ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး နိုင်ငံတကာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် စီမံကိန်းများ (အဆက်)

Livelihood and Food Security Trust (LIFT) funded projects in Delta region (LIFT)	IRRI, Radanar Ayar, Mercy crops, DoA	Bogale	Rice	Community based seed production	Increase the availability of quality seed of improved or locally adapted rice varieties that have a high yield and higher tolerance to submergence and salinity. Activities includes participatory varietal selection (PVS) and seed multiplication	Smallholder farmers
Livelihood and Food Security Trust (LIFT) funded projects in the Dry Zone (LIFT)	Several NGOs	Mandalay and Magway	Pigeon pea, mung bean, rice	Informal and intermediary	Local multiplication and seed banks	Smallholder farmers
Post-harvest technology assistance for Myanmar's agricultural products; 2011-2014 (KOICA)	DoA	Mandalay	Rice, Beans	Public seed system	Distribution of quality seed to project farmers	Smallholder farmers

၄။ မြန်မာနိုင်ငံမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်မှုစနစ်၊ ဆန်စပါးမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်မှု
လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်နှင့် မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်နိုင်မှု

မြန်မာနိုင်ငံမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်မှုစနစ် (Seed System in Myanmar)

Criteria	Informal Local/Farmer	Intermediary Public-Private	Private Commercial
<i>Type of crops</i>	Major food & cash crops	Major food crops	Cash crops
<i>Key Crops</i>	Rice, pulses & beans, roots & tubers, oilseeds	Rice, pulses, beans & oilseeds	Hybrid corn/rice, vegetables, potato
<i>Type of varieties</i>	Local varieties	Improved	Improved
<i>Seed Quality</i>	Farmer selected	Certified, C2	Certified (internal QA)
<i>Distribution & marketing</i>	Farmer saved & exchanged; local sales	Local sales, barter and markets	Imported, Agrodealers

မြန်မာနိုင်ငံမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်မှုစနစ် (၃) မျိုး

Source: DOA, MOALI (Road Map for Myanmar Seed Sector 2017-2020)

Various Seed Systems within National Seed Sector of Myanmar

Characteristics	Informal seed system	Intermediary	Formal seed system		
	Farmer saved seed	Community based seed production	Public seed system	Public –private seed system	Private seed system
Key actors	Framers, local traders	NGOs	Government	Government and national private seed companies	International private seed companies
Types of crops	Food crops, some cash crops	Food crops	Food crops, cash crops	Food crops, cash crops	Cash crops, food crops, feed crops
Key crops	Rice, wheat, maize, food legumes, local vegetables, potato	Rice, legumes	Rice & maize (OPV, hybrid), Sunflower (hybrid)	Rice, potato, maize	Vegetables (exotic, improved), maize & rice (hybrid)
Types of varieties	Landraces, recycled improved varieties	Improved varieties, local varieties	Improved varieties (OPV, hybrid)	Improved varieties	Improved (hybrid)
Types of seed quality	Informal seed	Certified or quality seed,	Certified or quality seed	Certified or quality seed	Certified
Dissemination /Marketing	Gift, barter, exchange, local traders, sale in village market	Exchange	Sale through contact farmers, agro-dealer shops	Sale through contact farmers, traders and agro-dealer shops	Agro-dealer shops, seed imports

Source : Pathways for Developing the Seed Sector of Myanmar: A Scoping Study
Centre for Development Innovation, Wageningen, January 2015

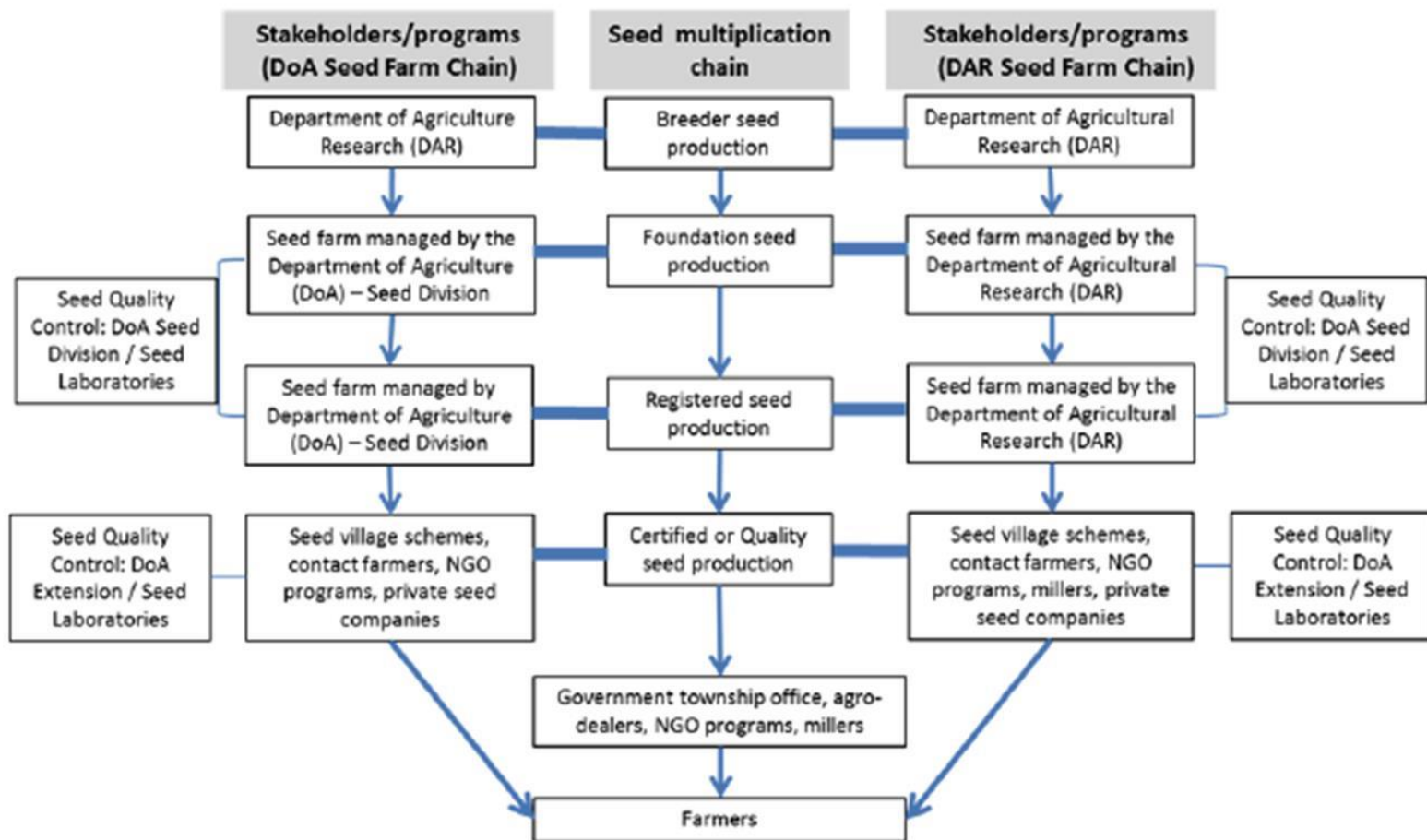

Figure : Formal seed multiplication of Myanmar showing various stakeholders and their functions

Source : Pathways for Developing the Seed Sector of Myanmar: A Scoping Study
Centre for Development Innovation, Wageningen, January 2015

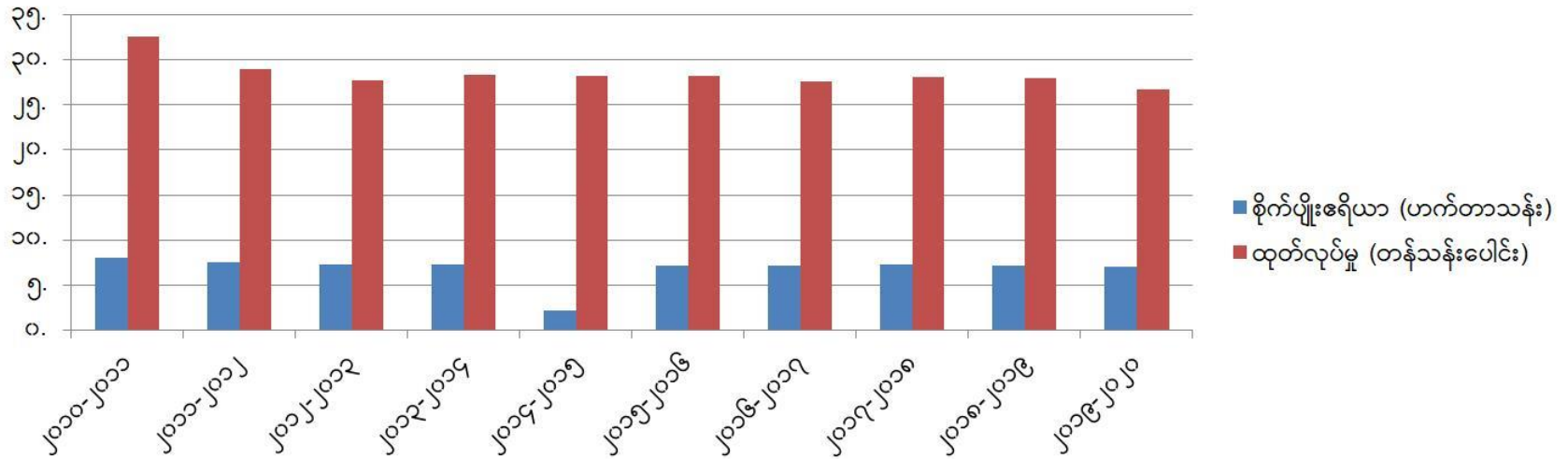
Overview on Formal Seed Production in 2013–2014 Seasons in Myanmar

Crop	Types of seed	Area (ha)	Seed production (ton)
Rice	Breeder's seed (BS)		2.96
Rice	Foundation seed (FS)	102	3.80
Rice	Registered seed (RS)	798	197.49
Rice	Certified seed (CS)	Not available	Not available
Maize*	Certified seed (CS)	100	35.15
Green gram*	Certified seed (CS)	34	9.70
Pigeon pea*	Certified seed (CS)	279	82.63
Groundnut*	Certified seed (CS)	4	2.45
Sesame*	Certified seed (CS)	408	14.55
Sunflower	Certified seed (CS)	36	16.61

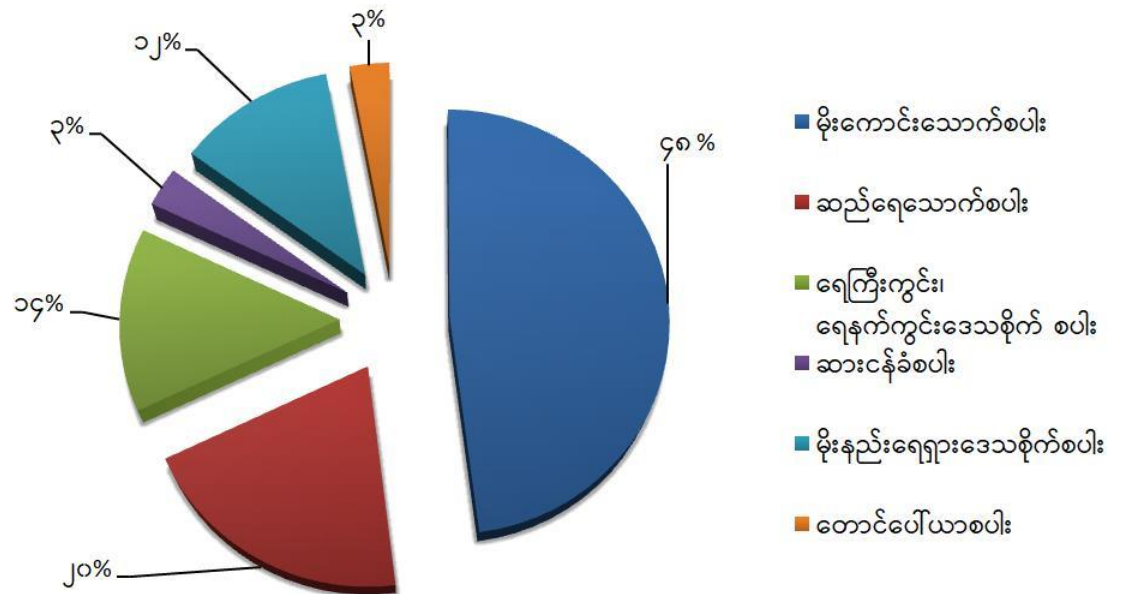
Source: MoAI, 2014, * 2013-2014 rainy season data

Source : Pathways for Developing the Seed Sector of Myanmar: A Scoping Study
Centre for Development Innovation, Wageningen, January 2015

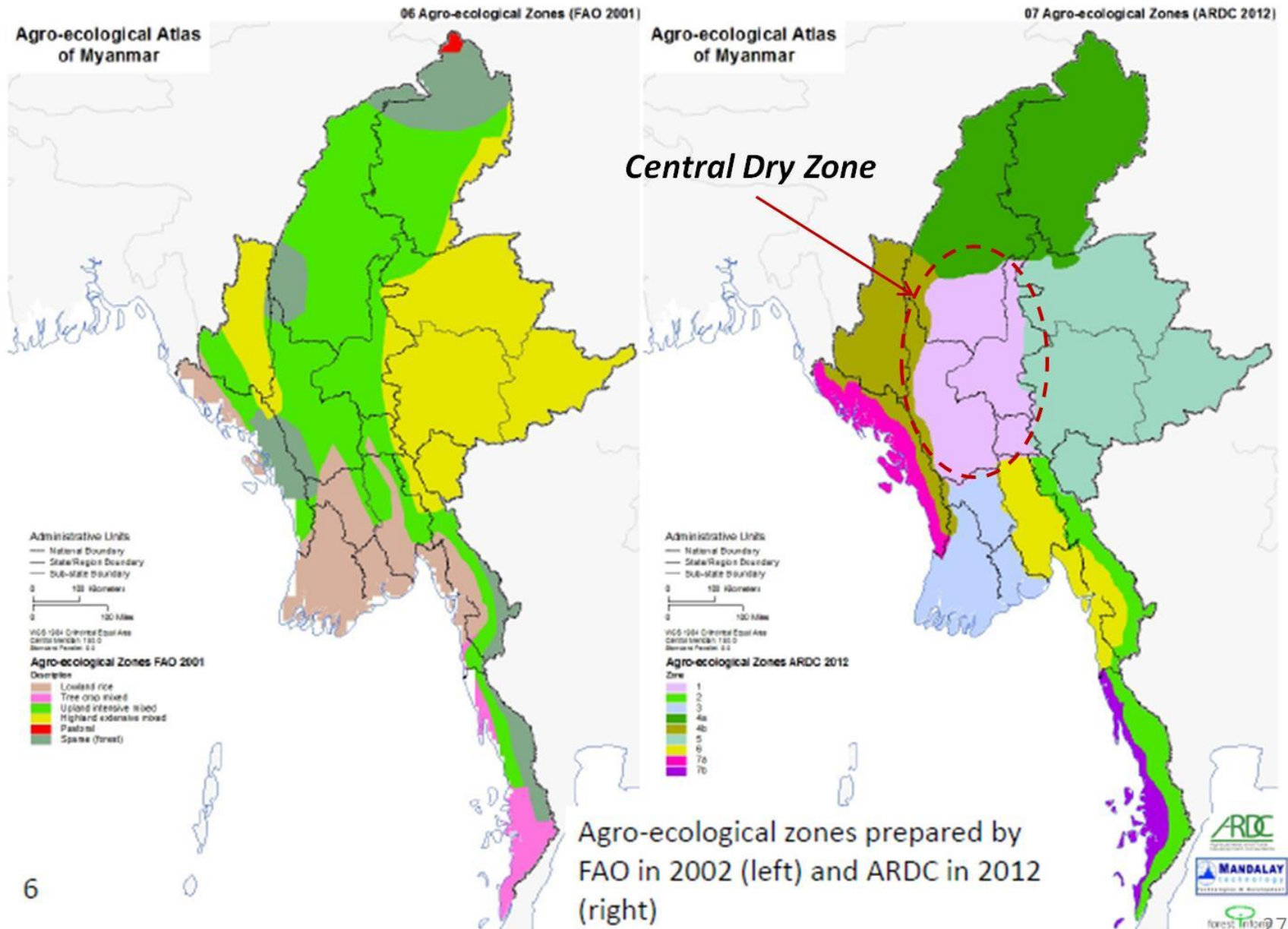
မြန်မာနိုင်ငံ နှစ်အလိုက် ဆန်စပါး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနှင့် အထွက်နှုန်း (၂၀၁၀-၂၀၂၀)

ခုနှစ်	အထွက်နှုန်း (တန်/ဟက်တာ)
၂၀၁၀-၂၀၁၁	၄.၀၇
၂၀၁၁-၂၀၁၂	၃.၈၃
၂၀၁၂-၂၀၁၃	၃.၈၄
၂၀၁၃-၂၀၁၄	၃.၉
၂၀၁၄-၂၀၁၅	၃.၉၄
၂၀၁၅-၂၀၁၆	၃.၉၇
၂၀၁၆-၂၀၁၇	၃.၉၁
၂၀၁၇-၂၀၁၈	၃.၉၁
၂၀၁၈-၂၀၁၉	၃.၉၂
၂၀၁၉-၂၀၂၀	၃.၈၆

မြန်မာနိုင်ငံရှိ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ရာသီဥတုမိုးလေဝသဇုံများ (Agro-ecology Zones)

Agro-ecological zones prepared by FAO in 2002 (left) and ARDC in 2012 (right)

မြန်မာနိုင်ငံရှိ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ရာသီဥတုမိုးလေဝသဇုံများ (Agro-ecology Zones)

- (က) အနောက်မြောက်နှင့် မြောက်ပိုင်းဒေသ (ကချင်ပြည်နယ်နှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်း မြောက်ပိုင်း)
- (ခ) အနောက်မြောက်ဒေသ (ချင်းပြည်နယ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းအနောက်ပိုင်း)
- (ဂ) အနောက်ပိုင်းကမ်းရိုးတန်းဒေသ (ရခိုင်ပြည်နယ်)
- (ဃ) အရှေ့မြောက်နှင့် အရှေ့ဒေသ (ရှမ်းပြည်နယ်၊ အချင်ပြည်နယ်အရှေ့ပိုင်း၊ ကယား ပြည်နယ်)
- (င) အလယ်ပိုင်းဒေသ (မကွေးတိုင်း၊ မန္တလေးတိုင်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းတောင်ပိုင်း)
- (စ) မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ (ဧရာဝတီတိုင်း၊ ရန်ကုန်တိုင်း၊ ပဲခူးတိုင်း)
- (ဆ) အရှေ့တောင်ပိုင်းလွင်ပြင်ဒေသ (ကရင်ပြည်နယ်၊ မွန်ပြည်နယ်)
- (ဇ) တောင်ပိုင်းကမ်းရိုးတန်းဒေသ (တနင်္သာရီတိုင်း)
- (ဈ) အရှေ့တောင်နှင့် တောင်ပိုင်းတောင်တန်းဒေသ (ကရင်ပြည်နယ်အရှေ့ပိုင်း၊ မွန်ပြည်နယ်၊ တနင်္သာရီတိုင်း)

သက်ဆိုင်ရာ ဇုံတစ်ခုအတွင်း ကျရောက်နေသော ဧရိယာ၊ ဒေသများသည် ရရှိသော ရာသီဥတု မိုးလေဝသ အခြေအနေ သဘာဝ ပေါက်ပင်၊ သဘာဝ တိရစ္ဆာန်နှင့် ဇီဝများ နေထိုင်မှု ဆင်တူ လေ့ရှိပါသည်။ သီးနှံပင် စိုက်ပျိုးမှု၊ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူမှု ဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက ဒေသ တစ်ခုတွင် ဖြစ်ထွန်းမှု ရှိသော မျိုးစိတ်မျိုးပြားသည် တူညီသော စိုက်ပျိုးရေးမိုးလေဝသဇုံ အတွင်းရှိ အခြားဒေသ တစ်ခုတွင်လည်း ယေဘုယျ ရာသီဥတု ရေမြေနှင့်ကိုက်ညီပြီး စိုက်ပျိုး/ မွေးမြူ ဖြစ်ထွန်းမှု ရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် မြေအမျိုး အစားနှင့် ဘူမိဆိုင်ရာ အချက်အလက် များ မတူညီနိုင်ပါ။

မျိုးသန့်မျိုးစေ့ပွားများခြင်းအဆင့်ဆင့်

မျိုးသန့်အဆင့်	ဆောင်ရွက်သည့်လုပ်ငန်းများ
မိဘမျိုးစေ့ Breeder Seed	စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးနေသော မျိုး၏ ဗီဇကွဲကွာများ အတိုင်းရှိသော မျိုးပင်များကို မျိုးကူးစပ် ပညာရှင်မှ တစ်ပင်ချင်း သေချာစွာ ရွေးချယ်ပြီး ထိန်းသိမ်းပွားများ၍ ရရှိလာသော မျိုးစေ့
ဆင့်ပွားမျိုးစေ့ Foundation Seed	မိဘမျိုးစေ့အား စနစ်တကျ စိုက်ပျိုး၍ အခြားမျိုးကွဲများ ပါဝင်မှု မရှိအောင် စနစ်တကျ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ပြုစုခြင်းဖြင့် ရရှိလာသော မျိုးစေ့
မျိုးသန့်မျိုးပွားမျိုးစေ့ Register Seed	အခြေခံမျိုးသန့်မျိုးစေ့များအား စနစ်တကျ စိုက်ပျိုး၍ အခြားမျိုးကွဲများ ပါဝင်မှု မရှိအောင် စနစ်တကျ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ပြုစုခြင်းဖြင့် ရရှိလာသော မျိုးစေ့
စီးပွားဖြစ်မျိုးသန့်မျိုးစေ့ Commercial Seed	မှတ်ပုံတင်မျိုးစေ့များအား စနစ်တကျ စိုက်ပျိုး၍ အခြားမျိုးကွဲများ ပါဝင်မှု မရှိအောင် စနစ်တကျ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ပြုစုခြင်းဖြင့် ရရှိလာသော မျိုးစေ့

မှတ်ချက် ။ မျိုးသန့်မျိုးစေ့ အဆင့်အလိုက် စစ်ဆေး အသိအမှတ်ပြုမှုတွင် ဖော်ပြပါအတိုင်း အရောင်ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားပါသည်။

စပါးသီးနှံ၏ မျိုးသန့်မျိုးစေ့အဆင့် အလိုက်ရှိရမည့် အရည်အချင်းအဆင့်သတ်မှတ်ချက်

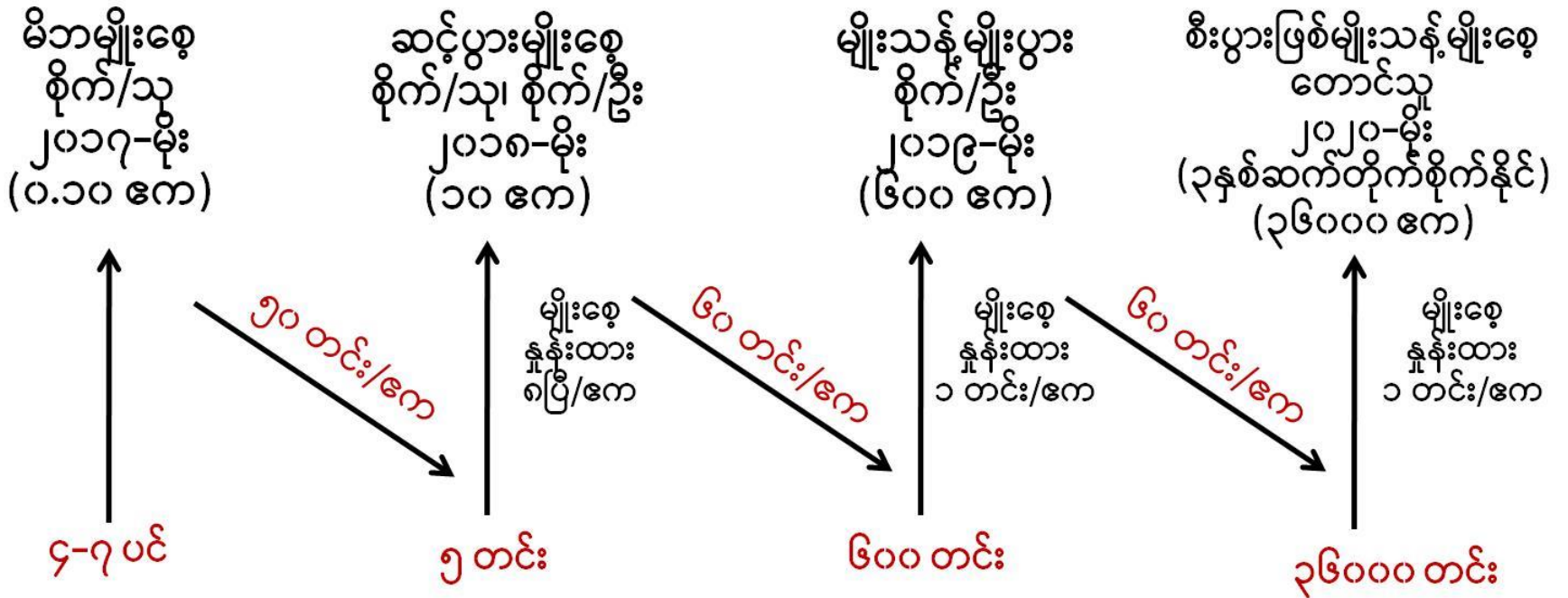
အကြောင်းအရာ	မျိုးသန့်မျိုးစေ့အဆင့်			
	မိဘ မျိုးစေ့	ဆင့်ပွား မျိုးစေ့	မျိုးသန့်မျိုးပွား မျိုးစေ့	စီးပွားဖြစ်မျိုးသန့် မျိုးစေ့
မျိုးသန့်စင်မှု%	၁၀၀	၉၈	၉၈	၉၇
အပင်ပေါက်%	၉၀	၉၀	၈၅	၈၀
အဖျင်းစေ့ပါဝင်မှု%	၂	၂	၂	၃
ပေါင်းမြက်စေ့ပါဝင်မှု	၀	၂စေ့(၁ကီလိုဂရမ်)	၅စေ့(၁ကီလိုဂရမ်)	၅စေ့(၁ကီလိုဂရမ်)
အခြားမျိုးစေ့ပါဝင်မှု	၀	၂စေ့(၁ကီလိုဂရမ်)	၀.၅%	၁.၀ %
ဆန်နီပါဝင်မှု (၅၀၀ ဂရမ်)	၀	၁ စေ့	၃ စေ့	၅ စေ့

မျိုးစေ့အရည်သွေးစစ်ဆေးရန် စံချိန်စံညွှန်းများ

စံချိန်စံညွှန်းများ	မျိုးစေ့အဆင့်		အဆင့်
	ဆင့်ပွားမျိုးစေ့	စီးပွားဖြစ် မျိုးသန့်မျိုးပွားမျိုးစေ့	
မျိုးကွဲပင်	၀.၀၅	၀.၂	ကွင်းဆင်း စစ်ဆေး
အခြားသီးနှံပင်မှ မျိုးစေ့ပင်များ	၀.၀၁	၀.၀၅	
ပေါင်းပင်များ	၀.၀၁	၀.၀၂	
ရောဂါကျအပင်များ	၀.၁	၀.၅	
မျိုးစေ့သန့်စင်မှု% (min)	၉၈	၉၈	မျိုးစေ့ စစ်ဆေး
အဖျင်းအမှော် ဖုန်၊ သဲ၊ ခဲ % (max)	၂	၂	
အခြားအစေ့ပါဝင်မှု/kg (max)	၁၀	၂၀	
စုစုပေါင်း ပေါင်းစေ့ပါဝင်မှု/kg (max)	၁၀	၁၀	
Objectionable weed seeds/kg (max)	၂	၅	
မျိုးညှောင့်ပေါက်မှု% (min)	၈၀	၈၀	
အစိုဓါတ်% (max)	၁၃	၁၃	

စပါးမျိုးသန့်မျိုးစေ့ အဆင့်အလိုက် ပွားများနိုင်မှု

Source : DAR

မိုးစပါး စိုက်ပျိုးရာသီ စိုက်ပျိုးမှု အများဆုံး စပါးမျိုးများနှင့် မျိုးစပါး လိုအပ်ချက် (၂၀၂၀ခုနှစ်)

စဉ်	မျိုးအမည်	စိုက်ဧက (ဟက်တာ သန်းပေါင်း)	မျိုးလိုအပ်ချက် (သန်းပေါင်း)			
			တင်း		တန်	
			မှ	ထိ	မှ	ထိ
၁	မနောသုခ	၀.၇၄	၁.၈၂၈၅	၃.၆၅၂၁	၀.၀၉၀၄	၀.၁၈၀၇
၂	ဆင်းသုခ	၀.၉	၂.၂၂၃၉	၄.၄၄၇၈	၀.၁၀၉၉	၀.၂၁၉၈
၃	ဧရာမင်း	၀.၄	၀.၉၈၈၄	၁.၉၇၆၈	၀.၀၄၈၈	၀.၀၉၇၇
၄	ဆင်းဧကရီ-၃	၀.၂၉	၀.၇၁၆၆	၁.၄၃၃၂	၀.၀၃၅၄	၀.၀၇၀၈
၅	မီးခိုး	၀.၂၆	၀.၆၄၂၅	၁.၂၈၄၉	၀.၀၃၁၈	၀.၀၆၃၅
၆	ပေါ်ဆန်းရင်	၀.၂၈	၀.၆၉၁၉	၁.၃၈၃၈	၀.၀၃၄၂	၀.၀၆၈၄
၇	ရွှေဝါထွန်း	၀.၂၆	၀.၆၄၂၅	၁.၂၈၄၉	၀.၀၃၁၈	၀.၀၆၃၅
၈	နံ့ကား	၀.၂	၀.၄၉၄၂	၀.၉၈၈၄	၀.၀၂၄၄	၀.၀၄၈၈
၉	ငစိန်	၀.၁၉	၀.၄၆၉၅	၀.၉၃၉၀	၀.၀၂၃၂	၀.၀၄၆၄
၁၀	ရွှေဘိုပေါ်ဆန်း	၀.၁၈	၀.၄၄၄၈	၀.၈၈၉၆	၀.၀၂၂	၀.၀၄၄
	စုစုပေါင်း		၉.၁၄၂၇	၁၈.၂၈၅	၀.၄၅၁၈	၀.၉၀၃၇

နွေစပါး စိုက်ပျိုးရာသီ စိုက်ပျိုးမှု အများဆုံး စပါးမျိုးများနှင့် မျိုးစပါး လိုအပ်ချက် (၂၀၂၀ခုနှစ်)

မျိုးအမည်	စိုက်ဧက (ဟက်တာ သန်းပေါင်း)	မျိုးလိုအပ်ချက် (သန်းပေါင်း)			
		တင်း		တန်	
		မှ	ထိ	မှ	ထိ
သီးထပ်ရင်	၀.၃၆	၀.၈၈၉၅	၁.၇၇၉၁	၀.၁၇၇၉	၀.၃၅၅၈
ရက် ၉၀	၀.၁၆	၀.၃၉၅၃	၀.၇၉၀၇	၀.၀၇၉၁	၀.၁၅၈၁
ဆင်းသုခ	၀.၁၂	၀.၂၉၆၅	၀.၅၉၃၀	၀.၀၅၉၃	၀.၁၁၈၆
ရွှေသွယ်ရင်	၀.၀၂	၀.၀၄၉၄	၀.၀၉၈၈	၀.၀၀၉၉	၀.၀၁၉၈
ရတနာတိုး	၀.၀၇	၀.၁၇၃၀	၀.၃၄၅၉	၀.၀၃၄၆	၀.၀၆၉၂
မနောသုခ	၀.၀၇	၀.၁၇၃၀	၀.၃၄၅၉	၀.၀၃၄၆	၀.၀၆၉၂
ထိုင်းနံ့ကောက်	၀.၀၁	၀.၀၂၄၇	၀.၀၄၉၄	၀.၀၀၄၉	၀.၀၀၉၉
ပခန်းရွှေဝါ	၀.၀၂	၀.၀၄၉၄	၀.၀၉၈၈	၀.၀၀၉၉	၀.၀၁၉၈
ကောက်ရင်	၀.၀၁	၀.၀၂၄၇	၀.၀၄၉၄	၀.၀၀၄၉	၀.၀၀၉၉
စူပါနံ့ကောက်	၀.၀၁	၀.၀၂၄၇	၀.၀၄၉၄	၀.၀၀၄၉	၀.၀၀၉၉
စုစုပေါင်း		၂.၁၀၀၃	၄.၂၀၀၇	၀.၄၂၀၁	၀.၈၄၀၁

Source: MOALI (Myanmar Agriculture in Brief 2020)

အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးမှ စပါးမျိုးစေ့ စိုက်ပျိုးပွားများ ထုတ်လုပ်နိုင်မှု (၂၀၂၀ခုနှစ်)

ခုနှစ်	စိုက်ဧက (ဟက်တာ)				ထုတ်လုပ်မှု
	ဦးစီးဌာန	လယ်သမား	ပုဂ္ဂလိက	စုစုပေါင်း	တန်
၂၀၁၂-၂၀၁၃	၄၈၈	-	၂၅၅	၇၄၃	၁၃၁၁
၂၀၁၃-၂၀၁၄	၃၀၈	-	၂၂၃	၅၃၁	၉၇၈
၂၀၁၄-၂၀၁၅	၁၅၇	-	၇၁၄	၈၇၁	၁၇၅၅
၂၀၁၅-၂၀၁၆	၄၂	၁၆	၇၉၉	၈၅၇	၁၇၅၄
၂၀၁၆-၂၀၁၇	၁၁	၈	၈၈၈	၉၀၇	၁၉၄၅
၂၀၁၇-၂၀၁၈	၁၁	-	၁၃၈၄	၁၃၉၅	၂၃၀၂
၂၀၁၈-၂၀၁၉	၈	-	၁၂၄၇	၁၂၅၅	၂၅၃၄
၂၀၁၉-၂၀၂၀	၉၀၅	၄၀၈၆၁	၅၄၃	၄၂၃၀၉	၁၇၀၂၉၇

Source: Department of Agriculture (DOA)

(RS-CS) စီးပွားဖြစ် မျိုးသန့်၊ မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုအခြေအနေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	၂၀၂၀-၂၀၂၁ခုနှစ်						၂၀၂၁-၂၀၂၂ခုနှစ်					
		မိုး		နွေ		ပေါင်း		မိုး		နွေ		ပေါင်း	
		ဧက	အထွက်တင်း	ဧက	အထွက်တင်း	ဧက	အထွက်တင်း	ဧက	အထွက်တင်း	ဧက	အထွက်တင်း	ဧက	အထွက်တင်း
၁	SGA	၂၁၉၀၈	၁၇၈၁၅၈၀	၁၆၂၄	၁၅၃၄၀၂	၂၃၅၃၂	၁၉၃၄၉၈၂	၁၈၂၈၄	၁၅၁၈၂၉၄	၁၈၅၇.၅	၁၈၀၆၉၂.၅	၂၀၁၄၁	၁၆၉၈၉၈၇
၂	SGC	၄၃၀၀	၃၆၆၄၇၆	၆၄၈	၆၀၀၅၁	၄၉၄၈	၄၂၆၅၂၇	၃၁၀၅	၂၇၀၄၀၉	၆၉၃	၆၆၉၂၁	၃၇၉၈	၃၃၇၃၃၀
၃	ကုမ္ပဏီ/ပုဂ္ဂလိက	၁၃၄၁	၁၀၂၂၉၀	၁၂၀၆	၁၂၄၈၅၆	၂၅၄၇	၂၂၇၁၄၆	၃၄၂၅	၃၀၄၂၂၇	၂၂၂၃.၉	၂၂၅၂၀၃	၅၆၄၉	၅၂၉၄၃၀
၄	စိုက်ကွင်း	၂၅၀	၁၁၀၉၅	၂၆၅	၁၁၆၃၁	၅၁၅	၂၂၇၂၆	၁၄၀	၅၁၂၈	၂၇၀	၁၁၃၇၇.၅	၄၁၀	၁၆၅၀၆
၅	Contract Farming			၁၃၃	၁၀၉၁၇	၁၃၃	၁၀၉၁၇	၂၈၁၇	၂၃၄၀၆၀	၅၁၀	၅၇၅၄၆	၃၃၂၇	၂၉၁၆၀၆
၆	အကျိုးဆောင်တောင်သူ	၇၄၂၈၆	၆၀၀၇၁၈၈	၁၁၄၅	၉၉၀၉၇	၇၅၄၃၁	၆၁၀၆၂၈၅	၃၁၀၉၇	၂၅၅၉၇၇၀	၁၇၀၁	၁၅၀၂၇၆	၃၂၇၉၈	၂၇၁၀၀၄၆
၇	ပြည်ပစီမံကိန်းအကူအညီ	၁၈၂	၁၄၅၂၉	၅	၄၃၀	၁၈၇	၁၄၉၅၉	၂၄၉	၁၈၈၅၀			၂၄၉	၁၈၈၅၀
၈	ခြံနှင့်တောင်သူပူးပေါင်းမှု							၃၆၂	၂၁၁၇၇	၅	၄၅၈		
၉	မျိုးသန့်စံပြရွာ							၂၁၇၇	၁၉၁၁၆၅				
	စုစုပေါင်း	၁၀၂၂၆၇	၈၂၈၃၁၅၈	၅၀၂၆	၄၆၀၃၈၄	၁၀၇၂၉၃	၈၇၄၃၅၄၂	၆၁၆၅၄	၅၁၂၃၀၇၉	၇၂၆၀	၆၉၂၄၇၄	၆၈၉၁၄	၅၈၁၅၅၅၃

Source: Department of Agriculture (DOA)

**စပါးသီးနှံ အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်ရယူထားသောမျိုးများနှင့်
ထုတ်လုပ်/ဖြန့်ဖြူးမှုအခြေအနေ**

No	Crop	Variety Type	Variety Name	Company Name	Register No.	Remark
1	Rice	Inbred	Great Wall 11	Great wall-Tomorrow Hi-Tech Agriculture Co.,Ltd.	Rc 2021-1249	ထုတ်လုပ်/ဖြန့်ဖြူး
2	Rice	Hybrid	Great Wall 2	Great wall-Tomorrow Hi-Tech Agriculture Co.,Ltd.	Rc 2021-1250	ထုတ်လုပ်/ဖြန့်ဖြူး
3	Rice	Hybrid	Great Wall 3	Great wall-Tomorrow Hi-Tech Agriculture Co.,Ltd.	Rc 2021-1251	ထုတ်လုပ်/ဖြန့်ဖြူး
4	Rice	Hybrid	GW-1	Great wall-Tomorrow Hi-Tech Agrilculture Co.,Ltd.	Rc.Pt 2019-1087	ထုတ်လုပ်/ဖြန့်ဖြူး
5	Rice	Inbred	DE YOU-8	Myanmar Shwe Ayeyar Co.,Ltd	Rc 2018-657	ထုတ်လုပ်/ဖြန့်ဖြူး
6	Rice	Inbred	DE YOU-12	Myanmar Shwe Ayeyar Co.,Ltd	Rc 2018-658	ထုတ်လုပ်/ဖြန့်ဖြူး
7	Rice	Inbred	DE YOU-16	Myanmar Shwe Ayeyar Co.,Ltd	Rc 2018-659	ထုတ်လုပ်/ဖြန့်ဖြူး

Source: Department of Agriculture (DOA)

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနမှ မိဘမျိုးစေ့ ထုတ်ဝေဖြန့်ဖြူးပေးနေသော စပါးမျိုးများနှင့် စိုက်ပျိုးဒေသများ

မျိုးအမည်	မူးရင်းဒေသ	ထုတ်ဝေသည့် ခုနှစ်	စိုက်ပျိုးသည့်ဒေသများ
ပေါ်ဆန်းဘေးကြား	မြန်မာ	၁၉၅၅	စစ်ကိုင်း၊ ဧရာဝတီ
ရွှေဝါထွန်း	မြန်မာ	၁၉၇၂	ရန်ကုန်၊ ပဲခူး
ဧရာမင်း	မလေးရှား	၁၉၇၇	မန္တလေး၊ စစ်ကိုင်း၊ ဧရာဝတီ
မနောသုခ	အိန္ဒိယ	၁၉၇၇	မကွေး၊ မန္တလေး
ကျော်ဇေယျ	မြန်မာ	၁၉၈၀	ရန်ကုန်
မှော်ဘီ-၂	ဖိလစ်ပိုင်	၁၉၈၅	ရန်ကုန်၊ ပဲခူး
ရွှေသွယ်ရင်	ဖိလစ်ပိုင်	၁၉၈၅	မန္တလေး
ဆင်းဧကရီ-၃	ထိုင်း	၁၉၈၅	ကချင်၊ စစ်ကိုင်း
သီးထပ်ရင်	ဖိလစ်ပိုင်	၁၉၉၁	ရန်ကုန်၊ ဧရာဝတီ
ရွှေရင်အေး	ထိုင်း		ရှမ်း၊ ကယား
ဆင်းသွယ်လတ်	ဖိလစ်ပိုင်	၂၀၀၄	ဧရာဝတီ
ဆင်းသုခ	မြန်မာ	၂၀၀၉	စစ်ကိုင်း၊ မကွေး၊ ပဲခူး၊ ရန်ကုန်၊ ဧရာဝတီ
ရတနာတိုး	ထိုင်း	၂၀၀၉	မကွေး၊ ပဲခူး
ရေမြှုပ်ခံ-၁	အိန္ဒိယ	၂၀၁၁	ဧရာဝတီ
သီရိသုခ	မြန်မာ	၂၀၁၄	ပဲခူး

Source: Department of Agricultural Research (DAR)

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနမှ စပါးမျိုးများ၏ မိဘမျိုးစေ့ဖြန့်ဖြူးမှု (၂၀၁၆-၂၀၂၂)

မျိုးအမည်	ဖြန့်ဖြူးသည့် အရေအတွက် (တင်း)					
	၂၀၁၆-၁၇	၂၀၁၇-၁၈	၂၀၁၈-၁၉	၂၀၁၉-၂၀	၂၀၂၀-၂၁	၂၀၂၁-၂၂
ဧရာမင်း	၁၁.၀၀	၁၂.၀၀	၉.၅၀	၆.၀၀	၇.၈၈	၁၂.၅၀
ပေါ်ဆန်းဘေးကြား	-	-	၁.၀၀	၀.၇၅	၀.၇၅	၁.၀၆
နံ့ကား	၁.၅၀	-	-	-	-	၀.၃၈
ကျော်ဇေယျ	၁.၀၀	၁.၅၀	၁.၀၀	၀.၇၅	၀.၃၈	၃.၀၀
မှော်ဘီ-၂	၅.၀၀	၅.၅၀	၃.၀၀	-	-	၀.၃၈
ဆင်းသွယ်လတ်	၂.၅၀	၂.၀၀	၀.၅၀	၀.၃၈	၀.၃၈	၂.၃၁
ဆင်းဧကရီ-၃	၂.၀၀	၁.၀၀	၁.၀၀	၀.၇၅	၀.၇၅	၂၄.၁၉
ဆင်းသုခ	၂၃.၅၀	၂၁.၀၀	-	၁၇.၂၅	၁၉.၁၃	-
ရွှေဝါထွန်း	၁.၀၀	၀.၅၀	၀.၅၀	၀.၃၈	-	၅.၃၁
မနောသုခ	၄.၅၀	၄.၀၀	-	၃.၃၈	၂.၆၃	-
ရေမြုပ်ခံ-၁	၀.၅၀	၁.၅၀	-	-	-	၀.၈၁

Source: Department of Agricultural Research (DAR)

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနမှ စပါးမျိုးများ၏ မိဘမျိုးစေ့ဖြန့်ဖြူးမှု (အဆက်)

မျိုးအမည်	ဖြန့်ဖြူးသည့်အရေအတွက် (တင်း)					
	၂၀၁၆-၁၇	၂၀၁၇-၁၈	၂၀၁၈-၁၉	၂၀၁၉-၂၀	၂၀၂၀-၂၁	၂၀၂၁-၂၂
ရွှေသွယ်ရင်	၁.၅၀	၂.၀၀	၁.၀၀	၀.၇၅	၀.၇၅	၀.၈၁
သီးထပ်ရင်	၂.၀၀	၁.၅၀	-	၁.၅၀	-	၁.၂၅
ရတနာတိုး	-	၄.၀၀	၃.၅၀	၄.၁၃	၂.၂၅	၃.၃၈
ရွှေမြန်မာ	၀.၅၀	-	-	-	-	-
ရွှေရင်အေး	-	၂.၀၀	၂.၀၀	၃.၀၀	၄.၅၀	၄.၅၀
ပေါ်ဆန်းရင်	၅.၀၀	၄.၅၀	၇.၀၀	၆.၀၀	၅.၁၃	၅.၅၆
ရွှေပြည်တန်	၁.၀၀	-	-	-	-	-
သီရိသုခ	-	-	-	-	-	၀.၅၆
ပခန်းရွှေဝါ	-	-	-	-	-	၂.၃၈
တောင်ပျံဘေးကြား	-	-	-	-	-	၀.၈၈
စုစုပေါင်း	၆၂.၀၀	၆၃.၀၀	၃၀.၀၀	၄၅.၀၂	၄၄.၅၃	၆၈.၄၅

❖ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ မိုးရာသီမှစတင်၍ မြန်မာနိုင်ငံ ဆန်စပါးအသင်းချုပ်မှ တောင်းခံသည့် ဆင်းသုခ၊ ကရင်မထိပ်ဆောင်း၊ ထွန်းပု၊ ရာကျော်(ငစိန်)၊ ရက် (၉၀)စပါးမျိုးများ၏ မိဘမျိုးစေ့ မျိုးသန့်ပွားများပေးရေး လုပ်ငန်းအစီအစဉ်ကို စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနမှ စတင်စိုက်ပျိုးလျှက်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်သည်။

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ဝေပြီးစပါးပြီးများ (၁၉၇၂-၂၀၂၀)

စဉ်	စပါးမျိုးအုပ်စု	မျိုးအရေအတွက်
၁	မိုးရေသောက်စပါး	၃၉
၂	ဆည်ရေသောက်စပါး	၃၃
၃	ရေနက်စပါး	၉
၄	ရေမြုပ်ခံစပါး	၃
၅	ရေငတ်ခံစပါး	၈
၆	ဆားငန်ခံစပါး	၉
၇	ယာစပါး	၇
၈	ရေအနည်းလိုစပါး	၉
၉	အရည်အသွေးကောင်းစပါး	၁၄
၁၀	စပ်မျိုးစပါး	၄
	စုစုပေါင်း	၁၃၅

Source: Department of Agricultural Research (DAR)

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ဝေပြီး အလားအလာကောင်းသော စပါးမျိုးသစ်များ

အရည်အသွေးကောင်းစပါး ဝိုင်ကြူအာ-၁၁ (YQR-11)၏ အရည်အချင်းလက္ခဏာများ

၁။ အသက်ရက်	- ၁၂၀
၂။ အပင်အမြင့် (စမ)	- ၁၁၅
၃။ အနံပါဝင်ပွား	- ၁၅-၂၀
၄။ တစ်နံပါသီးလုံး	- ၁၆၅
၅။ အောင်စေ့ ရာခိုင်နှုန်း	- ၈၅
၆။ အစေ့ (၁၀၀၀)အလေးချိန် (ဂရမ်)	- ၂၆
၇။ အမိုင်းလို့စ်ရာခိုင်နှုန်း	- ၂၃.၀
၈။ ဆန်ထွက်ရာခိုင်နှုန်း	- ကြည့်
၉။ ဆန်ထွက်ရာခိုင်နှုန်း	- ၆၀
၁၀။ စပါးမျိုးအုပ်စု	- ဧည့်မထ
၁၁။ စားသုံးမှုအဆင့်	- ကောင်း/နားညံ့
၁၂။ အထွက်နှုန်း (တင်း/ဧက)	- ၁၁၀-၁၂၀

ထူးခြားသည့်လက္ခဏာ

- အသက်လျင်ခြင်း၊
- အထွက်ကောင်းခြင်း၊
- ဆန်လုံးရည်သွယ်ခြင်း၊
- ဆန်သားကြည်ခြင်း၊
- အမွှေးနံ့ပါခြင်း၊ အပင်
- ယိုင်လဲဒဏ်ခံနိုင်ခြင်း၊
- ရွက်ခြောက်ရောဂါဒဏ်ခံနိုင်ခြင်း

အရည်အသွေးကောင်းစပါး ကိုပိုင်ပါးလ် (KoMyPearl)၏ အရည်အချင်းလက္ခဏာများ

၁။ အသက်ရက်	- ၁၂၅
၂။ အပင်အမြင့် (စမ)	- ၉၅
၃။ အနံပါဝင်ပွား	- ၁၃
၄။ တစ်နံပါသီးလုံး	- ၁၃၀
၅။ အောင်စေ့ ရာခိုင်နှုန်း	- ၈၈
၆။ အစေ့(၁၀၀၀)အလေးချိန်(ဂရမ်)	- ၂၇.၆
၇။ အမိုင်းလို့စ်ရာခိုင်နှုန်း	- ၁၇.၀
၈။ ဆန်ထွက်ရာခိုင်နှုန်း	- ၆၀
၉။ စပါးမျိုးအုပ်စု	- ငစိန်
၁၀။ အထွက်နှုန်း (တင်း/ဧက)	- ၁၁၀-၁၂၀

ထူးခြားသည့်လက္ခဏာ

- အထွက်ကောင်းခြင်း၊
- စားသုံးမှုကောင်းခြင်း၊
- အမွှေးနံ့အသင့်အတင့်ပါ၍
- နွေး ဝိုး စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း။

အရည်အသွေးကောင်းစပါး ကိုပိုင်ပါးလ် (KoMyPearl)၏ အရည်အချင်းလက္ခဏာများ

၁။ အသက်ရက်	- ၁၃၀
၂။ အပင်အမြင့် (စမ)	- ၁၀၂
၃။ အနံပါဝင်ပွား	- ၁၄
၄။ တစ်နံပါသီးလုံး	- ၁၄၀
၅။ အောင်စေ့ ရာခိုင်နှုန်း	- ၈၇
၆။ အစေ့(၁၀၀၀)အလေးချိန်(ဂရမ်)	- ၂၈.၀
၇။ အမိုင်းလို့စ်ရာခိုင်နှုန်း	- ၁၉.၀
၈။ ဆန်ထွက်ရာခိုင်နှုန်း	- ၆၀
၉။ စပါးမျိုးအုပ်စု	- ဧည့်မထ
၁၀။ အထွက်နှုန်း (တင်း/ဧက)	- ၁၁၀-၁၂၀
၁၁။ ထူးခြားသည့်လက္ခဏာ	- အထွက်ကောင်းခြင်း၊

စားသုံးမှုကောင်းခြင်း၊ ဆန်သားကြည်လင်ခြင်း၊ ဆန်လုံးရည်သွယ်ခြင်း

ရေအနည်းလိုစပါး ဝိုင်အေအာ-၁၄ (YAR-14)၏ အရည်အချင်းလက္ခဏာများ

၁။ အသက်ရက်	- ၁၂၀
၂။ အပင်အမြင့် (စမ)	- ၁၀၀
၃။ အနံပါဝင်ပွား	- ၁၃
၄။ တစ်နံပါသီးလုံး	- ၁၂၅
၅။ အောင်စေ့ ရာခိုင်နှုန်း	- ၈၈
၆။ အစေ့(၁၀၀၀)အလေးချိန် (ဂရမ်)	- ၂၅.၀
၇။ အမိုင်းလို့စ်ရာခိုင်နှုန်း	- ၂၀.၃၀
၈။ ဆန်ထွက်ရာခိုင်နှုန်း	- ၆၅
၉။ စပါးမျိုးအုပ်စု	- ဧည့်မထ
၁၀။ အထွက်နှုန်း (တင်း/ဧက)	- ၁၀၀-၁၁၀

ထူးခြားသည့်လက္ခဏာ

- အထွက်ကောင်းခြင်း၊
- စားသုံးမှုကောင်းခြင်း၊
- ယိုင်လဲဒဏ်ခံနိုင်ခြင်း၊
- သာမန်စပါးမျိုးများထက် ရေလိုအပ်ချက် ၃၀-၅၀ % လျော့ချနိုင်ခြင်း။

အလားအလာကောင်း အရည်အသွေးကောင်း၊ အထွက်ကောင်း စပါးမျိုးသစ် (ရေဆင်းစူပါစပါး)

- ❖ အသက်ရက် - ၁၂၀
- ❖ စပါးမျိုးအုပ်စု - ဧည့်မထ
- ❖ အထွက်နှုန်း (တင်း/ဧက) - ၁၄၀-၁၅၀
- ❖ ထူးခြားသည့်လက္ခဏာ

အထွက်ကောင်းခြင်း၊ စားသုံးမှုကောင်းခြင်း၊ ဆန်သားကြည်၍ ဆန်လုံးရည်သွယ်ခြင်း၊ ဂုတ်ကျိုးရောဂါဒဏ်ခံနိုင်ခြင်း၊ ဖြုတ်ညှိပြီးဒဏ်ခံနိုင်ခြင်း၊ မြေဩဇာတူနံ့ပြန့်မှုကောင်းခြင်း။

၅။ ဆန်စပါးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆန်စပါး မျိုးစေ့ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်အချက်များ

ဆန်စပါးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆန်စပါး မျိုးစေ့ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်အချက်များ

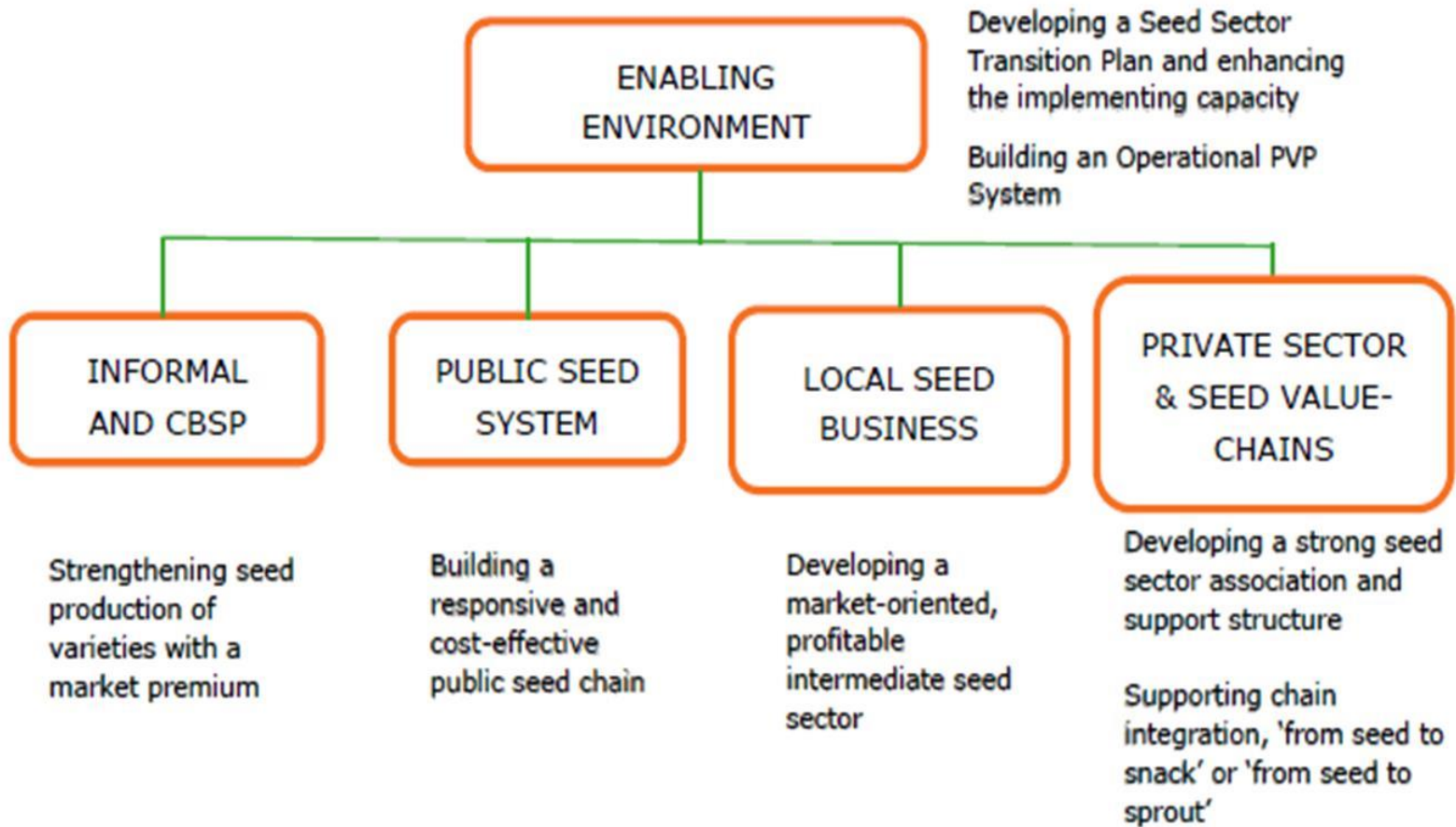
- ဈေးကွက်အခြေခံ ဆန်စပါးမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်မှုစနစ် (Market Oriented Seed Production) အား ဈေးကွက်အခြေခံ ဆန်စပါးထုတ်လုပ်မှု (Market Oriented Rice Production) နှင့် ချိတ်ဆက်၍ ပိုမိုစနစ်ကျတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း
- Market Oriented Seed Production အား ဈေးကွက်အခြေခံဆန်စပါးထုတ်လုပ်မှု Market Oriented Rice Production နှင့် ချိတ်ဆက်ရာတွင် ဆောင်ရွက်မည့် ဇုံနယ်မြေများသတ်မှတ်၍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း
- မြန်မာနိုင်ငံမျိုးစေ့ကဏ္ဍတွင် အဓိက ဖြစ်သည့် (Informal Seed System) ကဏ္ဍ နှင့် ပုဂ္ဂလိက-အစိုးရ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် မျိုး (Intermediate Public-Private Seed System) ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း
- မျိုးစေ့ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် အစိုးရ၊ ပုဂ္ဂလိက၊ အကျိုးဆောင်တောင်သူများ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် သည့်စနစ် (Integrated Seed Sector Development) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ရာ တွင် ငွေကြေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၊ နည်းပညာ၊ ဈေးကွက်နှင့် လိုအပ်သည့် မူဝါဒများ ညှိနှိုင်းချမှတ်ခြင်း စသည့် ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ (Necessary Institutional Support) ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း ဖြင့် မျိုးစေ့လုပ်ငန်း တိုးတက်စေသည့် ဝန်းကျင်ကောင်း ဖန်တီးပေးခြင်း (Creating Enabling Environment)

ဆန်စပါးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆန်စပါး မျိုးစေ့ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်အချက်များ

- မျိုးစေ့ဥပဒေ၊ အပင်မျိုးသစ်ဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများနှင့်အညီ မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူ၊ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားသူ၊ ဝယ်ယူသုံးစွဲသူများ သိရှိနားလည်လိုက်နာဆောင်ရွက်စေခြင်း (Awareness)
- ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍမှ မျိုးစေ့ ထုတ်လုပ်မှုနှင့် စီးပွားဖြစ် မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်မှု တန်ဖိုးကွင်းဆက် တစ်လျှောက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း (Value Chain Development in Seed Industry)
- ရေးဆွဲထားသည့် မြန်မာမျိုးစေ့ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးရေးလမ်းပြမြေပုံ (Road Map) တွင် ဖော်ပြထားသည့် ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံမျိုးစေ့ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရမည့် နည်းလမ်းများနှင့်လုပ်ငန်းများ လမ်းပြမြေပုံ

(Road Map for Integrated Seed Sector Development in Myanmar)

Source: DOA, MOALI (Road Map for Myanmar Seed Sector 2017-2020)

ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

